

SPOMNITE
SE
SLOVENSKE
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

CLEVELAND 3., O., TUESDAY MORNING, APRIL 16, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

GOSPODARSTVO PA TA-
KO V Ljubljani dobivajo mle-
ko samo otroci in bolniki. Za vse
ostale ga ni. Do tega je privedlo
partizansko gospodarstvo. Med
tem je bilo mnogo bolje, če-
da je bila prvi dve leti Gorenj-
ci odrezani od Ljubljane. Par-
tizani so hoteli, da vse mlekar-
ske pravice spravijo pod svojo ko-
ntrolo. To so dosegli, ni pa bilo
mleka več, ampak manj.
Ker prodaja osovraženi državi
mleka kar mora. Za denar, ki
ga mu da država tako ne
more nikdar kupiti. Komunisti-
čno gospodarstvo so torej za par-
tizansko navdušeni Ljubljanci
na sebi spoznali.
PODPORA CERKVAM.
Ker se so začeli vpraša-
ti, kako da je ljubljanska vla-
da, ki je v svojem imenu
svoječasno dovolila za po-
stavljanje cerkve okoli 20,000 dol-
larov, da seveda ni iz svojega,
ker je to ukradla Cerkev s tem,
kar je polastila gozdov na Po-
ljah in v Gornjem gradu. To-
razlog za tako komunistično
neobčutnost proti cerkvam je
v tem, da se je takrat bli-
žala tistih slavni jugoslovani-
stov. Tito je hotel svetu
povedati, da je vse za njim.
Bilo je treba za propagan-
do navidezno darovanje cer-
kvi. Partizan je v sili tudi po-
stavljal. To svojo pobožnost so tu-
dij drugi objavljali in poudar-
jali. Ker v Jugoslaviji ni
niti enega časopisa, je kome-
dijski mož niče pojasniti.

Trukovi niso bili na stavko, ki jo je napovedala

Cleveland, O. — Skoro polo-
vno delavcev pri Plechatty
Trucking Co., se je včeraj po-
stavilo na delo, kljub temu, da je
bil napovedala stavko. Delavci
so vsi k CIO UAW uniji, ki
je zahtevala od kompanije 18
centov na pol približka na uro.
Delavci pa so se izrazili, da
niso prejeli od kompanije ponu-
be, ki jim 10 do 13 centov po-
plačuje v plači raje kot bi šli
na stavko.

Tatovi odnesli 39 zabojev žganja iz državnega skladišča v Clevelandu

Poslovodja državnega skladi-
šča žganja na 3822 E. 91. St.,
Robert Aaron je sporočil polici-
ji, da je bilo vlomljeno v skladi-
šče in da so tatovi odnesli naj-
manj 39 zabojev dobrega žga-
nja. Poslovodja pravi, da ker so
ravno v petek dobili nove zabo-
je žganja, zato ne more reči
določno, koliko zabojev manjka.
Tatovi so najprej odprli že-
lezniški tovorni voz, poleg skladi-
šča, a ker tam niso dobili žganja,
odkjer so odnesli te dragocene
kapljice v vrednosti krog \$1-
400.

NE POZABIMO NA TISOČE NAŠIH BEGUNCEV V TUJINI

Žena v Anglijo—
Pred šestimi me-
seci je vpisal v armado se za
Sgt. Grant Ferguson iz
Clevelanda, Ill., ker je računal, da
je v tem času njegova boljša
prihodnost, ki si jo je izbral v
Anglijo. Že dobila dovoljenje za
prijaznost. Pa se je vračunal,
da njegova žena je dobila
dovoljenje prej kot je
on. Zato je v Anglijo in on pa bo odslužil
v Angliji.

Kitajski komunisti obkolili garnizijo nacionalistov

**Krog 30,000 mož kitajske
rdeče armade je pred
vrati Changchunga**

Chungking. — Poroča se, da
je krog 30,000 mož broječa rde-
ča kitajska armada popolnoma
obkolila malo garnizijo na-
cionalistov, ki se nahajajo v
mestu Changchun, ki je sedaj
nekako središče kitajske civilne
vojne. Iz nacionalističnih kro-
gov se poroča, da so sovjetske
čete komaj zapustile glavno me-
sto Mandžurije, ko so se že tam
v okolici pokazale čete kitajske
rdeče armade.

Komunistični general Chou
En-lai, ki se mu v tem mestu,
je rekel, da je civilna vojna v
širšem pomenu besede sedaj v
polnem razmahu. Rekel je, da
bodo komunisti podvzeli kakor-
šnokoli vojaško akcijo, ki bi se
jim videla potrebna in to samo
zato, ker tudi nacionalistične
čete kar naprej napadajo.

Gen. Chou je rekel, da upa,
da bo povratek gen. Geo. C.
Marshalla, ki je sedaj na poti
iz Washingtona, veliko pripo-
mogel v tej krizi, ki je mnogo
bolj kritična, kot je bila pred
odhodom generala Marshalla iz
Kitajske. Poveljnik garnizije
v Changchunu je odločen drža-
ti mesto za vsako ceno.

Prazne parcele mesta se prodaja na javni dražbi za gradnjo hiš veteranom

Okrajni prosekutor Frank T.
Cullitan je ukazal, da se vse za-
puščene parcele v mestu,
katerih je samo v okolici Har-
vard in Lee Rd. 103, prodaja na
javni dražbi za gradnjo stano-
vanjskih hiš za vojne veterane.

Na Lotus Rd. in Lee je 93 ta-
kih parcel in na E. 176. St. jih
je pet, kjer se zbira sama nesna-
ga, poleg tega pa so večina laset-
nikov teh parcel zaostali na dav-
kih in drugih obveznostih na-
pram mestu. Trije stavbeni kon-
traktorji so že pripravljeni fi-
nancirati gradnjo hiš, ki bi ve-
ljale po \$8,000 do \$10,000. Vsak
veteran, ki bi hotel pričeti z
gradnjo, bo dobil tudi prednost
pri nabavi potrebnega gradbe-
nega materiala.

Romunija je prekinila s Španijo

Bukarešta. — Romunska vla-
da je prekinila diplomatske zve-
ze s špansko vlado ter odpokli-
cala svojega poslanika iz Madri-
da. Tako naznanja romunsko zu-
nanje ministrstvo.

Nova oljna družba usta- novljena na Ogrskem

London. — Radio iz Moskve
poroča, da je bila v Budapešti
podpisana pogodba nove rusko-
madžarske družbe za proizvodnjo
olja in aluminija.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

**Verolomneži. Predno so se slovenski fantje na
Turjaku podali združeni druhalo slovenskih in laških
partizanov, so bila pogajanja. Tako zvana Osvobodilna
fronta je obljubila, da bodo fantje lahko svobodno od-
šli, če odlože orožje. Četudi so fantje to težko verjeli,
vendar so to storili. Toda OF je takoj, ko so položili
orožje, prelomila besedo in začela z mučenjem neobo-
roženih. Ali se potem še kdo čudi, da so pozneje preosta-
li fantje z besnostjo udarjali po teh nečloveških vero-
lomnežih.**

FRANCOSKI POSLA- NIK ZA VENEZUELO NAJDEN MRTEV

Caracas, Venezuela. — V
francoskem poslanstvu je bilo
najdeno v kopalnici golo truplo
novega poslanika Roger Cauche-
rona s prerezanim vratom.

Njegovi sestri, ki živita v
Washington, D. C., sta na poti
iz Francije obiskali tudi svoje-
ga pokojnega brata, ki je bil
pred kratkim imenovan na to po-
slaniško mesto. Nek uradnik
francoskega poslanstva se je iz-
razil, da je bil Caucheron bolj
slabega zdravja.

Kongres je odglasoval za zvišanje plače vsej oboroženi sili

**Rekrutiranje ustavljeno za
pet mesecev; povisek
znaša \$632,000,000**

Washington. — Kongres je od-
glasoval za povišanje plače vo-
jakom marinem, mornarjem in
oboroženi straži in sicer v vsoti
\$632,000,000. S tem bodo dobili
navadni vojaki povisek do 50 od-
stotkov, višji častniki pa dobe
krog 10 odstotkov. Predloga je
bila sprejeta z 166 proti 13 gla-
sovom.

Drugi predlog, ki je bil tudi
sprejet, da se vsako
rekrutiranje novincev ustavi za
dobo pet mesecev. Sicer je do-
ba za obvezno rekrutiranje vo-
jaških novincev podaljšana do
15. februarja 1947, vendar pa ne
more biti nič več klican v vojaško
službo pred 15. oktobrom tega
leta in po tem dnevu pa le oni,
ki so stari 20 let ali več. Voja-
ški rok je določen na 18 mesecev
službe. Na podlagi tega odloka,
bo kmalu odpuščenih krog 400-
000 vojakov, ki služijo že osem-
najst ali več mesecev.

Stavka premogarjev je že v tretjem tednu in še ni izgleda za poravnavo

Premogariji so na stavki že
tretji teden in vsa pogajanja so
ostala do sedaj brezuspešna. Če
ne bo skorajšnje poravnave, je
pričakovati splošno krizo in za-
stoj tudi v drugi industriji.

Vlada si prizadeva, da bi po-
tom svojih posredovalcev pri-
pravila premogovne barone in
unije voditelje k nadaljnim
pogajanjem, ki so bila prekinje-
na zadnji teden, ko je John
Lewis zapustil pogajanja. Vse
dosedanje prizadevanje posre-
dalcev je ostalo brez uspeha.

Rdeči križ prosi za na- daljne prispevke krvi

V času zadnje vojne je krog
3,000 Clevelandčanov darovalo
vsak teden en pint svoje krvi,
da se je s tem rešilo marsika-
tero življenje naših vojakov.

Po poročili zadnjega tedna,
pa se je prijavilo komaj 40 da-
rovalcev krvi, ki jo tako nujno
potrebujejo v raznih vojaških
bolnicah za transfuzijo voja-
kom, ki se morajo podvreči tež-
jim operacijam. Kdor bi želel
darovati kri, naj pokliče urad-
ni Rdečega križa, telefon SU 1800
od ponedeljka do petka vsako
popoldne od 1:30 do 4.

**Pazite se, da ja gotovo gre-
ste preko ceste pri signalni lu-
či in o pravem času, sicer vas
službuječi policist lahko povabi
na sodnijo.**

Perzija umaknila protest napram Sovjetski Rusiji

**Varnostni koncil združenih narodov bo nadaljeval
s zasliševanjem neglede na to, kakšno akcijo
bo zavzel kateri psamežnih delegatov. Rusi-
ja podala nove zagotovitve, da bo že skoro
umaknila svoje čete s perzijskega ozemlja.**

Teheran. — Perzijska vlada je uradno naznanila za-
htevo, da njeni zastopniki na zasedanju varnostnega kon-
cila umaknejo obtožbe proti Sovjetski Rusiji brez nadaljne
razprave. Princ Mozaffar Firouz je izjavil v imenu vlade,
da je dala Rusija ponovno zagotovilo, da bodo njene čete
do 6. maja zapustile Perzijo.

Firouz je rekel, da Perzija
popolnoma zaupa ruskim zago-
tovilom in da je njegova vlada
zato dala navodilo svojemu de-
legatu pri zasedanju koncila,
Huseinu Ala, da takoj umakne
pritožbe, ki so bile prinesene v
tem pogledu pred varnostni
koncil.

Zastopniki Zed. držav, Angli-
je in večina članov varnostnega
concila pa so menjena, da se
ta slučaj ne more kar tako vre-
či z dnevnega reda vsaj do 6.
maja ne, ko se bo lahko videlo,
če bodo Sovjeti držali svojo be-
sedu. Pravijo, da kakor je Ru-
sija prelomila obljubo, ki jo je
dala še leta 1942, da bodo nje-
ne čete zapustile perzijsko
ozemlje že do 1. marca, prav-
tako lahko prelomi tudi sedaj
dano besedo.

Večina zastopnikov je tudi
menjena, da o vsaki zadevi, ki je
prinesena pred ta koncil in jo
je isti že pričel obravnavati, od-
loča koncil, kdaj se jo vrže z
dnevnega reda in ne posamezni
delegati. Ko pa bo koncil videl,
da je Rusija držala dano besedo
in da sta v resnici obe stranki
v popolnem zadovoljstvu, po-
tem je pripravljen, da se ta za-
deva vrže z dnevnega reda. Ru-
ski poslanik Andrej A. Gromy-
ko je takoj po poročilu perzijs-
kega poslanika izjavil, da Ru-
sija nikakor ne bo obobrvala
ali privolila, da bi se o tem
vprašanju zopet pričelo raz-
pravljati 6. maja.

Tatovom pa res vse prav pride

Chico, Cal. — Slišali ste že o
tatovih, ki so odnesli vse, kar
ni bilo pribito ali zabito, am-
pak v tem mestu pa se je poja-
vil posebne vrste tat. Bert Lom-
mis išče nepovabljenega nočnega
obiskovalca, ki mu je odne-
sel kuhinjski lijak (sink).

VAŠA VARNOST JE MOJA SKRB, PRAVI VARNOSTNI DIREKTOR CELEBREZZE

Kakor vam je v svojem sporo-
čilu zadnji teden sporočal naš
varnostni direktor Frank D. Ce-
lebrezze o nevarnosti pri upora-
bi nafta gazolina v domači vpo-
rabi, tako vas danes opozarja o
nevarnosti, kadar uporabljate
gazolin za čiščenje avtomobil-
skih delov.

En primer take nevarnosti po-
daja v naslednji primeri. Kon-
cem zadnjega meseca je nek
moški z gazolinom snail motor
svojega truka v garaži za hišo.
Iskra, ki je odletela od vžgalni-
ka na motorju, mu je užgala ro-
kavico. Naglo je snel rokavico
in jo gorečo vrgel skozi odprta
vrata garaže, ki je pa tako ne-

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Radi smrti v družini—
Tino Modic's Cafe naznanja,
da bo gostilna radi smrti v dru-
žini zaprta do petka popoldne.

Gramofonske plošče—
Pri Mervar Music Mart, 6919
St. Clair Ave., dobite najnovej-
še slovenske gramofonske plo-
šče.

Vinsko kapljico dobite—
Preskrbite se za velikonočne
praznike z dobro vinsko kaplji-
co, ki jo dobite pri Božeglavu
na 6010 St. Clair Ave.

Pisma imajo pri nas—
Jesih Franc, doma iz Dobrunj
pri Ljubljani; piše Jesih Jože.
Antonija Zorman; piše Fran-
ce Čenčur iz Cerknice.

**Zabukovec Jože; piše nečaki-
nja Vida Zabukvec.**

Zglasi naj se—
Joseph Košak ali Koščak, do-
ma iz Lobčka pri Grosupljem,
naj se zgledi pri Mrs. Antoniji
Skozier na 15021 Thames Ave.,
kjer bo dobil več poročil iz sta-
te domovine.

Doma iz bolnišnice—
Mr. John Adamič, 1085 E. 66
St., se je po srečno prestani
operaciji v St. Luke bolnišnici
vrnil na svoj dom in se sedaj
že prav dobro počuti. Prijate-
lji ga sedaj lahko obiščejo na
njegovem domu. Oženem se tu-
di zahvaljuje vsem prijateljem
za obiske in poslane kartice.

Štorklja se je oglasila—
V družini Mr. in Mrs. Joe
Potpan na 1175 E. 61. St., se je
oglasila teta štorklja in pusti-
la krepkega sinčka, ki je drugi
strok v družini. Mr. in Mrs.
John Hosta iz Painesville, O.,
sta postala že drugič "grand-
pa in grandma." Čestitke.

Najden denar—
Na Norwood Rd. je bila v
ponedeljek najdena vsota denar-
ja. Kder je izgubljen in želi dobi-
ti nazaj, naj pokliče EN 0472.

Žalostna vest iz domovine—
Mrs. Ana Palčić, 13320 Cross-
burn Rd. je prejela od svoje
najmljše sestre Franciške Lavrič,
ki je poročena na Mali Slivici
št. 17, pri Vel. Laščah, žalost-
no pismo. Poroča ji, da je dom
porušen ob priliki bombardira-
nja, mož je v bolnišnici, hčerka,
ki je pobirala na vrtu jabolka,
je stopila na mino. Razstrelba
jo je silno razmesarila, da je
par ur pozneje izdihnila. Sa-
me žalostne novice.

Prememba naslova—
Mrs. Jackson, ki je imela go-
stilno v Madison-on-the-Lake
in jo je prodala, stanuje pri
svoji materi, pri prijateljih
Gombačevih na 20 cesti v North
Madisonu, kjer imajo svojo do-
briodočo gostilno.

Drevesa za senco—
Kdor bi hotel na svojem vrtu
posaditi nekaj dreves za senco,
jih lahko takoj dobi na našem
vrtu med Belajevu in Gorniko-
vo trgovino na St. Clair Ave. Se
ta teden pričnemo saditi nove
nasade in stare bomo zavrgli.
Zato so drevesa vsakemu na
razpolago. Čas je do petka. A.
Grdina in Sinovi.

Najglobokejši oljni vrelci

Država Louisiana ima 94, Ka-
lifornija 65 in Texas pa 41 olj-
nih vrelcev, ki segajo dlje kot
12,000 čevljev v globino.

Turjak

...je leglo mučno vprašanje: kaj je to posadko? Da bi bil tako — tega verjetno ne bi bilo tako — še manj. Kaj vem, je dečko na —

...to bi bilo njemu —

...turjaškemu marofu se je —

...polglasna pesem. Do —

...prišli preko goz —

...je bila pot preko Ra —

...pretrgana, so šli po ste —

...Vodice. Vodil je ko —

...Legije na Zvirčah —

...France, ki je skoraj —

...toma letoma začel prvo —

...na Vodicah. France, —

...prva dva komunista —

...tolavaji po vsej Do —

...poznali pod imenom —

...ki je vodil Dobropolj —

...Turjak prinesel dobro —

...Posadka v Boštanju —

...izgub prebila." —

...je bila že polnoči in zde —

...da za gorami že vsta —

...jutro.

...puške pokajo ...

...svitom je grad oživel. —

...so se prebujali Le —

...starodavnih dvora —

...so gledale slike —

...Turjačanov na mlado —

...ki se je prebujalo. —

...so že videle te sli —

...dvoranah so sedeli —

...kralji, ko so kovali dr —

...svetu lepšo bodoč —

...teh dvoranah so se —

...menite grajske hčer —

...opazovale viteze, —

...na obisk. Junaški —

...mirmih časih dvorili —

...teh sobah, v dvora —

...videle stoletja. Tu —

...je poslavljali slavni —

...preden je zajahal —

...odšel na zmagovalne —

...Tu so matere skózi —

...regale svojo dečo in —

...kako je treba ljubiti —

...domovino. Rod za —

...je rodil v teh sobah. —

...domom se je krepil in —

...boril in delal in rod —

...je tukaj umiral, da —

...prostor novemu rodu. —

...ni umrl brez zapuš —

...poroke. Zapuščina je —

...mladja in narod, ki mu je —

...vete zakone in mu toč —

...meje. In oporoka je —

...v družinski meči, ki je —

...pravice in moči. S tem —

...so rodovi priborili svo —

...kadar jo je nasilnik

hotel kršiti, s tem mečem so priborili slavo svoji domovini, narodu ter čast veri in na ta meč so prisegali, ko so prevzeli oblast.

Začuden so gledali fantje slike po stenah. Ustavljali so se pred lovskimi trofejami. Čudili so se mogočnim čakanom divjega neresca: "Zverina! Hodi si škodo delat na polje, pa te je ukrotila človeška roka — kaj."

"O, glej medvedova taca! Kakšne kremle ima! Če je s tole pobožal ovco, je kmet nikoli več ni videl."

V kotu je bila nagačena risa. Zahrbna žival je risa. Ponoči hodi v vas in pije kri. Morda se je kdo od nje spoprijel na krvoločno komunistko. Seveda, zahrbna si upa napasti neložnega, če pa malo zaenatčiš z orožjem, pa ze zbeži.

Se bi ogledovali fantje, pa ni bilo časa. Dolžnost kliče drugam. Za hip se ta ali oni ustavi pred ogromnimi ogledali, si popravi lase ali uniformo, nato pa odide na dvorišče.

Dvorišče je že polno vojaštva. Komandirji razdeljujejo moštvo v čete. Na dvorišču je tišina, ki jo moti samo klicanje imen. Nekdo rezko bere imena. Vsakdo odgovori s strumini: ja!

Delo je kmalu končano. Čete so urejene, bataljoni poravnani. Pet latajanov čaka, da prejme povelje.

Tedaj se na vrhu stopnic pojavila svetla uniforma. "Podpolkovnik je," zaupanjem ugotavljajo tisti, ki so kdaj služili vojsko.

Podpolkovnik posluša poročilo komandantov bataljanov, nato s počasnim korakom obide čete.

Komu ne bi zaigralo srce. Kratek nagovor in nato povelje.

"Prvi bataljon s komandantom Pernetom odide na operacijo v smeri proti Laščam. Stotnik Cerkenik gre s četrim in petim bataljonom na Zapotok, da dobi zvezo z moštvo na Zapotoku in s postojankami Vaške straže na Notranjskem. Drugi in tretji bataljon pa kasneje kreneta v Zemlje in Skocijan.

Bil je lep dan. Sonce je plaval nad dolinjskimi gozdovi in objemalo skromne domačije, ki so čepale ob poti. Tihota je vladala nad vso deželo. Menda se je celo ura ustavila in čakala pri čakovanju.

Poročnik Perne je razporedil na grajskem marofu svoje fante:

"Ludve s svojimi z desne, Črček z leve, sredino ima Bambič. Previdno naprej proti Rašici!"

Komaj so prišli nekaj sto metrov od marofa, pa je nekdo užgal nanje s streljivo. Fante so plegli in čakali. Pred njimi v gozdu se je pričelo premikati.

"Saj to so tolovaji! Vse živo jih je!"

"Streljaj!" Oglušujoče so zaropotale strojnice. Rdeči so odgovorili. Nihče se ni premaknil nasproti v grmovju. Le tu in tam se je zakadilo — krogla je začivkala in vse je bilo mirno. Takoj nato je uprasnilo na tej strani deset pušk. Vse so bile obrnjene v grm, kjer se je malo prej pokadilo.

Medtem je v primerni razdalji Jože zakopal težki minomet. Rdeči so navalili z vso silo. V sredini je bil tudi poveljnik VS na Turjaku, Bambič. Navduševal je fante in tresči blizu njega tolovajska mina. Ko se je zakadilo, je videl, da je fant poleg njega ranjen. Skočil je od njega, pa ga je zadela svinčenka. S prestreljenimi prsi je obležal.

(Dalje prihodnjič)

RAZVOJ IN POTEK DOGODKOV V PRESERJU 1941-45

(Nadaljevanje z 2 strani)

di kaplan Jenko Lojze. Nekaj časa so ga sicer komunisti hvalili, to pa le radi lepšega. Jeseni so komunisti zopet kradli pri Slugu in Anžku. Pred bojiščem pa so odgnali Andreja Sveteta iz Kamnika št. 14 in ga mučili, ljudem pa so pravili, da je na Dolenjskem.

Počasi so ljudje spregledali. Koncem februarja 1943 so prišli moški iz internacije z otroka Raba. 12 jih je tam umrlo. Ustanovili so posadko vaške straže v Podpeči, in v Prosvetnem domu v Preserju. Poveljnik je bil polkovnik Baumgarten. Vendar pa so se tudi v vaško stražo urinili komunistični terenci, kakor n. pr. Drašlerjeva dva iz Goričice, da so med stražarji širili komunizem. S Prevalja sta bila Slugova in Anžkova dva in Dučov Tone, ki je bil terenec. Nekaj časa so sedaj komunisti dali mir. Večjo moč pa so zopet dobili po 8. septembru 1943. Člani vaške straže so se razšli vsak na svoj dom, nekatere pa so odvedli domobranci v Borovnico in sicer tiste, ki so sami to želeli.

Nekaj ljudi se je umaknilo tudi v Ljubljano, da jih komunisti niso zase mobilizirali. Potem je sledila nemška ofenziva in jih razgnala. Padel je Jelovec Ivan iz Preserja. Nato je bila ustanovljena v Podpeči domobranska posadka. Vodil jo je Pristavec Leopold. Februarja 1945 je prišla posadka Erjavčev v Kamnik. Tekom leta 1944-45 so domobranci iz Borovnice in Podpeči stalno hodili po gozdovih, tako so komunisti morali dati mir. Na železnici pa so bili domobranci na koloni v Goričici, pod Prevaljem in pri mostu na Ljubljani. Domobranci so ujeli Kovarčeva Ivana in Mravljeta Radota (Preserje 16). Smoletovi iz Preserja so padli trije. Pri partizanih je bilo stalno krog 50 Presercev, pri domobranci pa več kot sto.

V začetku maja 1945 je prodrla Titova vojska. Kakor drugi domobranci, so se tudi preserski umaknili proti Koroški, a so bili vrnjeni nazaj pod Titovo oblast. Njihova usoda je neznana, vendar so verjetno po večini ubiti. Nekaj bolj partizanskih je ostalo doma, pa so bili zaprti. Natančnih podatkov ni. Slugov Tone (sin) je bil pri stotniku Rupniku v Cerknici in je bil poslan nazaj. Civilnih beguncev ni na Koroškem od nas. V Italiji sta samo župnik Perčič in Anškov France. Ta je bil pri domobranci v Rovtahu. Sluga — oče — ni bil nazadnje pri domobranci. Anškov Tone in Jernej sta bila poslana nazaj.

P. S.: Gornje poročilo iz Preserja je dobil od svojega prijatelja Jože Grdina.

— Za časa Shakespearea je bil šolski čas od šeste jutraj do šeste zvečer.

— Skoro ena sedmina površine države Ohio je pogozdovljena.

Napad na Angleški otok pred 162 leti

V pričakovanju vsega sveta, ali in kdaj se bo sprostil siloviti nemški napad na Anglijo, je morda vredno omeniti zanimivo epizodo iz zgodovine angleškega otoka, ki sega 162 let nazaj. Tedaj se je namreč zgodilo, do so se ne angleškem otoku izkrcali sovražniki, za kratek čas sicer, toda izkrcali so se.

Sloviti ameriški gusar Paul Jones, sin nekega škotskega obrtnika, ki se je izselil v Ameriko, je aprila meseca leta 1778 poskusil zavzeti angleško obrežno mesto Whitehaven. Priplul je ponoči s svojo ladjo "Ranger" pred mesto. Na ladji je bilo 32 gusarjev, samih, v nešteti bojnih preizkušeni bojnikov. Jonesu in njegovim "vojakom" se je res posrečilo, da so zavzeli mestno trdnjavo, potem ko so imeli hud boj s posadko. Tu je razdeljal vse topove. Glavni cilj Jonesovega napada je bil, da bi uničil ladje, ki so bile zasidrane v pristanišču, toda zaradi hudega viharja se mu to ni posrečilo. Vihar je namreč sproti pogasil vse bakle, ki so jih gusarji hoteli metati na ladje. Medtem pa je Jones dobil sporočilo, da se približuje angleška vojna mornarica, nakar je moral pobegniti. Toda Jones je bil trdovraten človek. Ko mu na tem kraju ni uspelo, je sklenil poskusiti svojo srečo na obali Škotske. Hotel je ugrabiti bogataša graščaka Carla Selkirka, ki je imel svoje posestvo ob obali. Napad se je posrečil, Jones je zavzel grad, toda graščaka ni bilo doma. Zadovoljiti se je moral z dragocenostmi in zlatino, ki jo je našel na gradu. In te ni bilo malo.

Kmalu za tem je Jones bojeval pomorsko bitko z neko angleško jadralnico. Z nekaj streli iz svojih topov je jadralnico popotil. Angleži Jonesa niso nikdar mogli dobiti v svoje roke.

— Skoro ena sedmina površine države Ohio je pogozdovljena.

MALI OGLASI

Drva za kurjavo
Nova drva iz tovarne, veliki in mali kosi. \$5 en "load" v okoliščini St. Clair Ave. in E. 79. St., več če je oddaljeno. Pokličite med 6 in 8 uro zvečer FA 7853. (77)

— Če ste vznemirjeni, ker niste dobili letnih počitnic, vedite, da je v Zd. državah ena tretjina zdravnikov, ki nikdar ne vzamejo počitnic.

DELO DOBIJO

Delajte v
MODERNEM POSLOPJU
THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje ženske za
hišno znanje
poslopij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zgledite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

PORTERS
Moški za navadno delo
poln dnevni čas
stalna plača
zgledite se v Employment Office
Wm. Taylor Sons & Co. (19)

MALI OGLASI

NAPRODAJ TRGOVSKO POSESTVO

Dober kup — dobri pogoji
St. Clair Ave. in E. 72 St. stavba iz opeke, 2 trgovini, 2 urada, 2 stanovanji; ena, 5 sob — 2 spalni sobi; druga, 6 sob, 3 spalne sobe, parna gorkota. Zraven je tudi eno-nadstropna, moderna tovarna, kakih 1750 kv. čevljev. Dohodki \$4,836 na leto. Cena za obe poslopiji \$35,000. Takoj \$15,000 ostalo na obroke.

D. Marmon Realty Co.
502 Ninth-Chester Bldg.
Mr. Hyman, CH 2770 (76)

Modern Improvement Company

698 E. 159 St.
ASPHALT — ASBESTOS
SIDING — ROOFING
PAINTING
Call Mu 3729
STANLEY F. LEGAN
JOHN LUKANC

PRIJATEL'S RADIO SERVICE

1142 E. 66. St.
90 dni garancije na vseh delih in popravilih.
Odprto od 2 pop. do 10 zvečer.
Trgovina: EX 2680
Stanovanje: EX 3985

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOUJE DENAR

članom in nečlanom

na zemljišča in posestva

po 4% obresti

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

TAKOJ LAHKO DOPELJEMO

Električne čistilce (vacuum cleaners), FILTEX, EUREKA in ROYAL izdelka vam lahko takoj dopeljemo. Pridite k nam in si ga izberite!

Imamo tudi veliko drugih električnih hišnih potrebščin.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUŠNIK, lastnik

KADAR STE BOLNI, NE ČAKAJTE!

Obiščite dobrega zdravnika: jaz specializiram v zdravljenju oslabele žile mehurja ter urinalnem kanalu. Ti povzročajo mnogo neprijetnosti v telesu. V moji 15 letni skušnji v bolnišnici sem olajšal to stanje uspešno.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

423 CITIZENS BLDG., 850 EUCLID AVE.

Telefon MAIN 6016

(Govorim slovanski jezik)

Uradne ure: 10 do 4 pop. razen v sredo in po dogovoru.

POPRAVLJAMO STREHE IN VRŠIMO VSAKOVRSNA GRADBENA DELA

Prenovljenje je naša posebnost. Sedaj je mogoče dobiti material za prenovljenje in popravilne hiš. STREHE POKRIVAMO OD \$75.00 NAPREJ. Vse delo je prvotno in v vaše zadovoljstvo. Ako želite, se plačevanje uredi na lahka mesečna odplačila. Se priporočamo za naklonjenost.

KOVAC BROS.

GENERAL CONTRACTORS

KE 5030

956 E. 185. ST.

IV 5888

NOVE STREHE POSTAVIMO IN POPRAVIMO STARE strehe iz asfalte, singelni; skrilnate strehe in pokrite s vročo smolo, ter s peskom (gravel). Popravimo forneze in žlebove.

LAKE SHORE ROOFING & SHEET METAL CO.

GL 2362-2363 — 651 E. 152 ST. — Nites: IV 3665

JOHN ZULICH

INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, licensed agent
IVanhoe 4221
18115 NEFF ROAD

Božeglav Winery

6010 St. Clair Ave. EN 0282

Se priporočamo vsem našim gostom in prijateljem, da si za velikonočne praznike nabavite pri nas fino, naravno, ohlajeno vino. Imamo tudi sladko kalifornijsko vino.

Za praznike bomo imeli posebnost ter bomo prodajali na galone in steklenice. Vinarna je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 10:30 ure zvečer; ob sobotah od 8. do 12. ure zvečer.

Se priporočamo za obisk.

PAZITE ZA GLAVNO ODPRTIJO

Booth Flowers

E. 185th & MUSKOKA

čez ulico od Bowling Center

Darilo dobi vsaka ženska

Velikonočne cvetlice in šopki

Glavna trgovina na

10200 Carnegie Ave.

CE 8176 CE 8518

(78)

PODPIRAJTE SLOVENSKE

TRGOVCE

Gornja slika nam predstavlja tri važne delegate Varnostnega končila Združenih narodov pri konferenci v New Yorku. Od leve na desno pri mizi: Andrej A. Gromyko, načelnik ruske delegacije; sir Alexander Cadogan, načelnik britske delegacije in Edward R. Stettinius Jr., ki načeljuje ameriški delegaciji.

FRANK SPOMIN
OBLETNICE PRE-
SMRTI NASEGA
SINA IN BRATA

Frank Russ

Frank Russ

Frank Russ

Frank Russ

Frank Russ

Frank Russ

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Noč. Saluj-harum je zasni-
val. Na njegovem dnu tišina,
kakor v grobnici. V nadstrop-
jih sveti medla luč po hodni-
kih, enakomerno blijejo koraki
straž po kamnitem tlaku. Vsa
vrata zaprta: ona celic in ona
mnoštvenih ječ; slednja se za-
pro šele pod noč, ko se vrnejo
številke z dela in so natanko
preštete na pogradih. Na dvo-
rišče se je postavila straža z
nabitimi cevjo pa se ozira gor po
zidovju okrog in okrog v tiste
temne, vdrte oči, da bi morda
katero v temni ne oživelilo in bi
ne padla iz njega železna mre-
na. Ne, Saluj-harum spi na
dnu morja, nič se ne gane. Pač:
vrata, ki vodijo iz dna in so
ves dan zaprta, se cvileč odpi-
rajo — in iz mrakobe se prihu-
lita dva moža; nekaj vlečeta
v plahti, kakor bi kradla. So
li tatovi? Morda beguni? Ne,
pogrebci... Le osamljeni sto-
ki v spanju, pritajeno pogrka-
vanje, ihti. Številke sanjajo.
V Saluj-harumu je vzoren red,
red podnevi, pokojnost pono-
či. Številke naj se spočijejo
od dnevnega truda, da se ok-
repijo in spodobno pripravijo
za nove napore. In številke san-
jajo. Modri predpisi Saluj-
haruma sicer sanj ne predvi-
devajo, nasprotno, sanje so
strogo zabranjene. Številke se
ne smejo trpiti s sanjarijami,
vele predpisi, ker bi to škodilo
živcem ter dosledni zbranosti
duha; notranjo ubranost bi
utegnile te budalosti narav-
nost razrvati. In vendar san-
jajo številke. Sanjajo o vsem
mogočem, o vsem tem, česar ne
premora Saluj-harum. Številke
se smehljajo v snu, hodijo
po svojih milih krajih, vidijo
življenje. Vsa vrata so jim od-
prta v svet, vsa pota življen-
ja. Vrata, odprta vrata! In
nič ne ve o tem čuvaj, ki kuka
skozi oko v vratih; in doli stra-
ža, ki stoji z nabito juško, nič

ZADNJI KONCERTI
CLEVELAND ORCHESTRA
ERICK LEINSDORF, dirigent
SEVERANCE DVORANA
četrtek 18. aprila 8:30
sobota 20. aprila 8:30
Program vključuje dela Brahmsa
Wagnerja in Straussa
CE 7300

ne ozre, in Vid ugiba, kdo bi
bila ta žena. Saj še nikoli ni
bilo pri Živojevih žene, kolikor
se spominja Vid. — "Kdo je
ta žena?" vprašuje očeta. Oče
ga čudno pogleda: "Ne poznaš
matere?" reče. — Mati so? Mi-
lost božja, kam gredo?" — "K
vstajenju." Sin šine za vogal
hiše in zakliče ne vse grlo:
"Mati!" Doli stopa žena, je
že pod Svetovitom. — "Pojdi-
va," velj oče, "k vstajenju pri-
trkava." — "K vstajenju?" —
Da, na Svetovitu se pomikajo
prazne mračnice in sonce tako
čudovito sij. Živojeva kre-
neta nizdol, ali korak jima je
tako čudno težak. Sredi pota
omagata, primeta se za roko,
vlečeta drug drugega z veli-
kanske težavo. Glej, tam v ja-
sinjskem griču nesejo ženske
jerbase na glavi. Vid brž uga-
ne, da neso velikonočni žegen.
In Vid kriči in maha. Res, ne
ka ženska je postavila jerbas
na tla pa se spustila nizdol. —
"Sinja!" klikne Vid tako silno
koprneče. Ze na veliko daljo

jo je spoznal. In dekle teče
nizdol, vsa rdeča in zasopla se
jima bliža. — "No, tak pridita,
bosta pokusila žegen!" jima
zakliče Sinja ter jima že od
ne mre dohiteti. Strženova
Tonca je, kliče ga, ne vse grlo
vpije, naj počaka. Velj je pa
gluh za njene klice. Sele čez
dolgo se ozre pa vidi, kako se
je dekle spotaknila in padla na
zemljo. Izteguje samo še ro-
ke. Velj stoji na vozu pokon-
ci, sekiro na rami; volovska
dlaka vihra na temenu kakor
mogočna konjska griva v vetru.
Ne, saj to niso voli, to so bivoli,
ogromni, divji. In gre ko ču-
do čudovito dol k Taboru in
in dalje lomasti na Žuljevo pot.
V klancih se pa ustavi siloviti
kolodir. Kakor da se je ma-
homa vse sesulo. Velj gleda:
jarem zlomljen, kambe zlom-
ljene, štrange potrgane. Toda
Velj ne zdvoji, k ojesu stopi in
poprime pa vleče in vleče vse
skupaj, vso volovsko vprego.
Samo da je oje še celo. Velj
priganja voli, kriči in se pre-
teguje, da se mu iskre krešejo
pokal z bičem — in šlo je ka-

kor vihar. Ljudje so stali pred
hišami prazne oblečeni pa str-
meli v čudo Veljeve vihre. Ne-
ko dekle pa teče za njim, a ga
ne mre dohiteti. Strženova
Tonca je, kliče ga, ne vse grlo
vpije, naj počaka. Velj je pa
gluh za njene klice. Sele čez
dolgo se ozre pa vidi, kako se
je dekle spotaknila in padla na
zemljo. Izteguje samo še ro-
ke. Velj stoji na vozu pokon-
ci, sekiro na rami; volovska
dlaka vihra na temenu kakor
mogočna konjska griva v vetru.
Ne, saj to niso voli, to so bivoli,
ogromni, divji. In gre ko ču-
do čudovito dol k Taboru in
in dalje lomasti na Žuljevo pot.
V klancih se pa ustavi siloviti
kolodir. Kakor da se je ma-
homa vse sesulo. Velj gleda:
jarem zlomljen, kambe zlom-
ljene, štrange potrgane. Toda
Velj ne zdvoji, k ojesu stopi in
poprime pa vleče in vleče vse
skupaj, vso volovsko vprego.
Samo da je oje še celo. Velj
priganja voli, kriči in se pre-
teguje, da se mu iskre krešejo
poda roko in odpre hleska vra-

ta. Stopijo noter: siren-
tel hlev, poln blaga. Bran
čudi: povsem novo blan-
jeno in čisto. Bran
in vselo treplje drugo
gim. Potem se mu pa
ga nekdo kliče. Gre in
Šimnov kot. Tu hodi
še. Pa ga vendar nekdo
Bran se ozira po vrto-
tam izza seči kuka
Metka. Bran jo ubre-
plotov. Je, koka je
Metka! V živo pisano
na čelu kodre. Tako
ka ter ga vabim k sebi
ne more skozi se
Metka pa izpulil dolgo
iztegne in prične z
tati fanta okrog vrata
boko v zatilnik, pa se
je, da se ji grudi visok
jo. — Nakrat se pa
budi. Po hrbtu ga
če. Skloni se k tlem
vrč, ga dvigne pa iz
po pogradi. Stenice
(Dalje prihodnji)

Sedaj...pšenica se ne vporablja v pivu ali ale

in edino pšenica lahko reši problem prehranjevanja lačnih na svetu

Resnično, pšenica ni bila nikdar vporabljena v
večji količini v pivovarniškem procesu — samo
vsega pšeničnega pridelka v Združenih dr-
žavah je bilo vporabljenega v letu 1945.

V soglasju z postopanjem vlade Združenih dr-
žav, pivovarniška obrt sploh ni vporabljala pšenico
od dne 1. marca 1946.

DRUGE POTREBŠČINE ZNIZANE ZA 30%

Druga potrebna žita so bila znižana na 30%, —
to je 70% iz celokupne množine leta 1945.

Edino pšenica zamore rešiti problem nasičenja
lačnih. Žito, do katerega je sedaj obrt omejena,
so različna in kakovosti katere ne vporablja ljud-
stvo sveta kot živila.

MANJ PIVA IN ALE

Skupno pivovarniška obrt vporablja 30% manj
materijala kot v letu 1945. In zaradi tega je so-
razmerno manjša proizvodnja. Ampak ker sedanje
zahteve za pivo in ale so 25% višje kot pred enim
letom, resnično pomanjkanje je približno 50%.

Vsled tega, Vaš trgovec, Vas ne bo zamogel
zalagati s pivom in alem po Vaši želji. Vemo, da
boste razumeli vzrok za to.

* * *

Vašo pozornost resno obračamo na priporočila
predsednik Trumanove Famine Emergency Com-
mittee, ki so skupno naštetih v spodnjem predelu.

Ta izjava pove v jasnih stavkah, kaj vsak posa-
mežno lahko stori da pomaga v tej sili.

Kaj od nas Predsednikov Famine Emergency Odbor želi da izvršimo

1. Hranite in delite žitne in maščobne pridelke... zmerno vpo-
rabljajte jestvine, ki so pripravljene z žitom, maščobami in oljem —
hranite krušne, makaroni-ove, pecivne, in cvrtne jestvine. Vporab-
ljajte maščobe, ki so ostale za praženje. Hranite solatno-olje, vporab-
ljajte kuhane prikuhe.
2. Kupujte in poslužujte se živila, ki so obilnejša... Zdravajte
dijeto z obilnejšimi jedili, kot krompirjem, svežim sadjem in zele-
njavo.
3. NE zavržite živila... Pripravite kar je ostalo danes za jutro.
Pripravite vse skorje in drobtine vporabne; melba toast, krušne pu-
dinge in za "stuffings." Vzemite samo kolikor zamorete jesti. Oči-
stite svoj krožnik. Izročite neuporabljive maščobe.

UNITED STATES
BREWERS FOUNDATION

